

(सर्व कायदेशीर अथवा न्यायालयीन विवादासाठी या आदेशाचा इंग्रजी अनुवाद अधिग्राह्य धरण्यात येईल.)

वनजमिन-नागपूर

वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत मौजे धंतोली, जैताला व मानेवाडा, ता. नागपूर (शहर), जि. नागपूर येथील केंद्र शासनाने दिनांक ०४/०३/२०१४ रोजीच्या पत्रान्वये निश्चित केलेल्या सुलभ कार्यपद्धतीनुसार (Simplified Procedures) (दिनांक १२/१२/१९९६ पूर्वीचे व्यावसायिक वापराव्यतिरिक्त अतिक्रमित झुडपी जंगल क्षेत्र) १५.८४ हे. झुडपी जंगल वनजमिन वळतेकरणाबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन आदेश क्रमांक: एफएलडी-३४१६/प्र.क्र.२०१/फ-१०

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक : ०५/०१/२०१७

वाचा :-

- १) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.डेस्क-१७/एनसी/आयडी-५२२/१६-१७, दिनांक ०९/०६/२०१६.
- २) महाराष्ट्र शासन, महसूल व वन विभागाचे पत्र समक्रमांक, दिनांक २३/०६/२०१६.
- ३) पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, क्षेत्रीय कार्यालय, नागपूर यांचे पत्र क्र.एफ.नं.एफसी-॥/ एमएच-४२/ २०१६-एनजीपी/१२०१, दिनांक ०५/०१/२०१७.
- ४) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.डेस्क-१७/एनसी/आयडी-१२४५५/१८३९/१६-१७, दिनांक ०५/०१/२०१७.
- ५) पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, क्षेत्रीय कार्यालय, नागपूर यांचे पत्र क्र.एफ.नं.एफसी-॥/ एमएच-४२/ २०१६-एनजीपी/१२०५, दिनांक ०५/०१/२०१७.

आदेश :-

ज्याअर्थी, अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी उपविभागीय अधिकारी, नागपूर शहर, नागपूर यांच्याकडून प्राप्त झालेला वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत नागपूर जिल्ह्यातील ३ गावांमधील केंद्र शासनाने दिनांक ०४/०३/२०१४ रोजीच्या पत्रान्वये निश्चित केलेल्या सुलभ कार्यपद्धतीनुसार (Simplified Procedures) १५.८४ हे. झुडपी जंगल क्षेत्र (दिनांक १२/१२/१९९६ पूर्वीचे व्यावसायिक वापराव्यतिरिक्त अतिक्रमित झुडपी जंगल क्षेत्र) वळती करण्याचा प्रस्ताव राज्य शासनास उपरोक्त अ.क्र.१ येथील पत्रानुसार सादर केला होता;

आणि ज्याअर्थी, महाराष्ट्र शासनाने या प्रस्तावाची काळजीपूर्वक छाननी केल्यानंतर उपरोक्त अ.क्र.२ येथील पत्रानुसार वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० च्या कलम-२ अन्वये १५.८४ हे. झुडपी जंगल क्षेत्र वळती करण्याची भारत सरकारला शिफारस केली आहे;

आणि ज्याअर्थी, भारत सरकारने या प्रस्तावावर नीट विचार करुन, राज्य शासनाने वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत नागपूर जिल्ह्यातील ३ गावांमधील केंद्र शासनाने दिनांक ०४/०३/२०१४ रोजीच्या पत्रान्वये निश्चित केलेल्या सुलभ कार्यपद्धतीनुसार (Simplified Procedures) (दिनांक १२/१२/१९९६ पूर्वीचे व्यावसायिक वापराव्यतिरिक्त अतिक्रमित झुडपी जंगल क्षेत्र) १५.८४ हे. झुडपी जंगल वनजमिन वळतेकरणेबाबत सादर केलेल्या प्रस्तावास वरील अ.क्र.-३ अन्वये तत्वतः मंजूरी दिलेली आहे. ही मंजूरी भारत सरकारच्या दिनांक ०५/०१/२०१७ रोजीच्या पत्रात नमूद केलेल्या अटींची पूर्तता प्रकल्प यंत्रणा करेल याच्या अधीन राहून प्रदान केली आहे;

आणि ज्याअर्थी, अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी त्यांच्या वरील अ.क्र.-४ येथील पत्रान्वये अटी पूर्तता अहवाल पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, क्षेत्रिय कार्यालय, नागपूर यांना सादर केला होता;

आणि ज्याअर्थी, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, क्षेत्रिय कार्यालय, नागपूर यांनी राज्य शासनाने वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत नागपूर जिल्ह्यातील ३ गावांमधील केंद्र शासनाने दिनांक ०४/०३/२०१४ रोजीच्या पत्रान्वये निश्चित केलेल्या सुलभ कार्यपद्धतीनुसार (Simplified Procedures) (दिनांक १२/१२/१९९६ पूर्वीचे व्यावसायिक वापराव्यतिरिक्त अतिक्रमित झुडपी जंगल क्षेत्र) १५.८४ हे. झुडपी जंगल वनजमिन वळतेकरणाबाबतच्या प्रस्तावास काही अटींच्या अधीन वरील अ.क्र.-५ येथील पत्रान्वये वळती करण्यास अंतिम मान्यता दिली आहे;

म्हणून आता महाराष्ट्र शासन याद्वारे असे निर्देश देत आहे की, प्रकल्प प्राधिकरण म्हणजेच उपविभागीय अधिकारी, नागपूर शहर, नागपूर यांना, वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत मौजे नागपूर जिल्ह्यातील ३ गावांमधील केंद्र शासनाने दिनांक ०४/०३/२०१४ रोजीच्या पत्रान्वये निश्चित केलेल्या सुलभ कार्यपद्धतीनुसार (Simplified Procedures) (दिनांक १२/१२/१९९६ पूर्वीचे व्यावसायिक वापराव्यतिरिक्त अतिक्रमित झुडपी जंगल क्षेत्र) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांच्या पत्रासह जोडलेल्या प्रकल्प प्रस्तावात अधिक तपशिलात नमूद केलेले आणि खाली दिलेल्या अनुसूचीमध्ये नमूद केलेली ज्यामध्ये, झुडपी जंगल वनजमिन समाविष्ट आहे, अशी एकूण १५.८४ हेक्टर वनजमिन या प्रस्तावासाठी वळती करण्यात यावी. हे वळतीकरण भारत सरकारच्या दिनांक ०५/०१/२०१७ रोजीच्या तत्वतः व अंतिम मान्यतेच्या पत्रांतील अटी व शर्तीच्या पूर्ततेच्या अधीन राहून तसेच खालील अटींच्या पूर्ततेनंतर करण्यात यावे.

१. वर नमूद केलेल्या भारत सरकारच्या तत्वतः मान्यता व अंतिम मान्यतेच्या पत्रातील विहित केलेल्या सर्व अटींचे प्रकल्प यंत्रणा अनुपालन करेल. प्रकल्प यंत्रणा सर्व अटींचे तंतोतंत अनुपालन करेल याची मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), नागपूर हे खात्री करतील. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), नागपूर याबाबतचा अहवाल वेळोवेळी अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना सादर करतील.
२. वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० व त्याअंतर्गत केलेले नियम आणि मार्गदर्शक सूचना व या आदेशातील अटींपैकी कोणत्याही अटींचे अनुपालन न करणे हे वन (संवर्धन), १९८० चा भंग ठरेल आणि त्याप्रमाणे याबाबत वैधानिक कारवाई करण्यात येईल.
३. उपरोक्त अटींपैकी कोणत्याही अटींचे अनुपालन न केल्यास (non-compliance) संबंधित विभागीय वन अधिकारी, वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत दिनांक २५/१०/१९९२ रोजी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनातील कलम १.९ नुसार अहवाल राज्य शासनामार्फत अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (केंद्रीय), पश्चिम-मध्य क्षेत्र, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, क्षेत्रीय कार्यालय, नागपूर यांना सादर करतील.

अनुसूची

अनु. क्र.	वनपरिक्षेत्र	गाव	तालुका व जिल्हा	सर्व्हे नं.	क्षेत्रफळ (हेक्टर मध्ये)	वैधानिक दर्जा
१	सेमिनारी हिल्स, नागपूर	धंतोली	ता. नागपूर (शहर)	२९१	२.१३	महसूल विभागाच्या ताब्यातील झुडपी जंगल
२	हिंणगा	जैताला	जि. नागपूर	१४०	१०.६०	
३				१४२/३	०.५६	
४				१४६/३	०.६५	
५				१४४/१	१.०७	
६	सेमिनारी हिल्स, नागपूर	मानेवाडा		९१	०.८३	
एकूण झुडपी जंगल क्षेत्र					१५.८४	

सदर शासन आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७०१०५२२३१५८८६१९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(चंद्रशेखर तरंगे)

अवर सचिव, महसूल व वन विभाग

प्रत- टप्पा-१ व टप्पा-२ च्या मंजूरी आदेशासह वरील आदेश आपल्या वेबसाईटवर अपलोड करण्याच्या विनंतीसह :

१. सचिव, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.

२. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (केंद्रीय), पश्चिम-मध्य क्षेत्र, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, नागपूर.

प्रत :-

१. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
२. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
३. सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
४. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
५. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कॅम्पा), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
६. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (संधारण), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
७. मुख्य वनसंरक्षक (वन संवर्धन), नागपूर.
८. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), नागपूर.
९. जिल्हाधिकारी, नागपूर.
१०. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर.
११. उप वनसंरक्षक, नागपूर.
१२. उपविभागीय अधिकारी, नागपूर शहर, नागपूर.
१३. निवडनस्ती (फ-१०).

२. जिल्हाधिकारी, नागपूर; मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर व उप वनसंरक्षक, नागपूर यांना निर्देशित करण्यात येते की, वरील आदेशाची प्रत स्थानिक संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना पाठविण्यात यावी. तसेच त्यांनी वरील आदेश त्यांच्या कार्यालयातील सूचना फलकावर तसेच वरील कार्यालय प्रमुखांच्या सूचना फलकावर सर्वसामान्य जनतेच्या माहितीसाठी प्रदर्शिले जातील याची खात्री करावी.

३. उप विभागीय अधिकारी, नागपूर शहर, नागपूर यांना निर्देशित करण्यात येते की, वन मंजूऱ्यांचे सर्व आदेश, सर्व्हे क्र., गट क्र. त्यांचे प्रत्येकाचे क्षेत्र आणि वैधानिक दर्जा इ. सह आणि केंद्र शासनाने मान्यतेच्या आदेशात घातलेल्या अटी व संरक्षित बाबी यांच्यासह एक स्थानिक भाषेतील व एक इंग्रजी भाषेतील प्रसिध्द अशा दोन दैनिक वृत्तपत्रात प्रसारित करावेत आणि त्याची प्रत मुख्य वनसंरक्षक (प्रा), नागपूर व उप वनसंरक्षक, नागपूर यांना देण्यात यावी.

४. स्थानिक स्वराज्य संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना निर्देशित करण्यात येते की, आदेशांची प्रत मिळाल्यापासून ३० दिवसापर्यंत सदर आदेश सूचना फलकावर प्रदर्शित करावेत.

Forest Land-Nagpur
Proposal for diversion of 15.84 Ha.
Zudpi Jungle land of 3 Villages in
Nagpur City Taluka, Dist. Nagpur under
category II {Encroachments (excluding
commercial purpose) prior to
12/12/1996 using simplified procedure}
in consolidated form under Forest
(Conservation) Act, 1980 in accordance
with the procedure prescribed as per
Government of India, Ministry of
Environment of Forest's letter No. 8-
33/2001-Fc, Dated 04/03/2014.

Government of Maharashtra
Revenue and Forest Department
Government Order No. FLD-3416/C.R.201/F-10

Mantralaya, Mumbai 400 032.

Date: 05/01/2017

Read:

- 1) Letter from Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur, no. Desk-17/NC/I/I.D.522/16-17, dated 09/06/2016.
- 2) Letter from Government of Maharashtra of even no. dated 23/06/2016.
- 3) Letter from Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Nagpur F.No.FC-II/MH-42/2016-NGP/1201, dated 05/01/2017.
- 4) Letter from Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force), Maharashtra State, Nagpur, no.Desk-17/NC/I.D.12455/1839/16-17, dated 05/01/2017
- 5) Letter from Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Nagpur F.No.FC-II/MH-42/2016-NGP/1205, dated 05/01/2017.

Order :-

Whereas, the Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur, vide his letter referred at sr. no. 1 above has submitted a proposal which has been received from the Sub Divisional Officer, Nagpur City, Nagpur for diversion of 15.84 ha. of Zudpi Jungle land of 3 village in Nagpur city, Taluka, District Nagpur {Encroachments (excluding commercial purpose) prior to 12/12/1996 using simplified procedure} in consolidated form under Forest (Conservation) Act, 1980 in accordance with the procedure prescribed as per Government of India, Ministry of Environment of Forest's letter No. 8-33/2001-Fc, Dated 04/03/2014, to the State Government;

AND whereas, Government of Maharashtra after careful scrutiny and consideration vide its letter referred at sr. no. 2 above, has recommended it to the Government of India to divert the 15.84 ha. of Zudpi Jungle land for the above project under Forest (Conservation) Act, 1980;

AND whereas, Government of India after due consideration, vide its letter referred at sr. no. 3 above granted 'in-principle' approval to above proposal submitted by Government of Maharashtra for diversion of 15.84 ha. of Zudpi Jungle land of 3 villages in Nagpur city, Taluka, District Nagpur under category II {Encroachments (excluding commercial purpose) prior to 12/12/1996 using simplified procedure} in consolidated form under section-2 of Forest (Conservation) Act, 1980 in accordance with the procedure prescribed as per Government of India, Ministry of Environment of Forest's letter No. 8-33/2001-Fc, Dated 04/03/2014. The said approval is subject to fulfillment of certain conditions by the User Agency mentioned in its letter dated 05/01/2017;

AND whereas, the Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur, vide letter referred at sr. no.4 above, has submitted compliance of those conditions to the Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Nagpur;

AND whereas, Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Nagpur accorded final approval under category-II {Encroachments (excluding commercial purpose) prior to 12/12/1996 using simplified procedure} in consolidate form under Forest (Conservation) Act, 1980, for diversion of 15.84 ha. of Zudpi Jungle land of 3 village in Nagpur city, Taluka, District Nagpur with certain conditions, vide its letter referred at sr. no. 5 above;

NOW, therefore, Government of Maharashtra hereby directs that the forest land area of 15.84 ha. consisting of Zudpi Jungle land more specifically described in the proposal submitted vide letter mentioned at sr. no.-1 here in above from Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur and as per details given in the Schedule given below, be diverted to the User Agency, i. e. the Sub Divisional Officer, Nagpur City, Nagpur for 3 villages in Nagpur city, Taluka, District Nagpur under category-II {Encroachments (excluding commercial purpose) prior to 12/12/1996 using simplified procedure} in consolidate form under Forest (Conservation) Act, 1980. The diversion shall be effected subject to the terms and conditions mentioned in the in-principle letter dated 05/01/2017 and final approval letter dated 05/01/2017 of Government of India. This approval for diversion of forest land is also subject to compliance of following conditions by the User Agency-

1. The User Agency shall comply with all the conditions stipulated in the in-principle and final approval letters of Government of India, referred above. The Chief Conservator of Forests (Territorial), Nagpur shall ensure the strict compliance of the conditions by the User Agency. Chief Conservator of Forests (Territorial),

Nagpur will furnish the report in this regard to Additional Principal Chief Conservator of Forests and Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur from time to time.

2. Non-compliance of any of the conditions mentioned in this order and Rules and Guidelines made / issued under Forest (Conservation) Act, 1980, shall amount to violation of Forest (Conservation) Act, 1980 and action would be taken accordingly.
3. In case of non-compliance of any of the above conditions, the concerned Divisional Forest Officer shall report through the State Govt. to Additional Principal Chief Conservator of Forests (Central), Government of India, Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Regional Office (WCZ), Nagpur as per procedure laid down in the clause 1.9 of guidelines on 25/10/1992 under the Forest (Conservation) Act, 1980.

SCHEDULE

Sr.No.	Range	Village	Tahsil / District	Survey No.	Areas (in ha.)	Legal Status
1	Seminary Hills, Nagpur	Dhantoli	Nagpur City, Nagpur	291	2.13	Zudpi Jungle (in-charge of Revenue Department)
2	Hingana	Jaitala		140	10.60	
3				142/3	0.56	
4				146/3	0.65	
5				144/1	1.07	
6	Seminary Hills, Nagpur	Manewada		91	0.83	
Total Zudpi Jungle land					15.84 Ha.	

This Government Order of Maharashtra Government is available on its website www.maharashtra.gov.in. Reference no. for this is 201701052231588619. This order has been signed digitally.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra.

(Chandrashekhar Tarange)

Under Secretary, Revenue & Forest Department

Copy forwarded with request to upload this order on their website along with the Stage-I and Stage-II clearances to:

1. Secretary, Ministry of Environment & Forests, Government of India, New Delhi.

2. Additional Principal Chief Conservator of Forests (Central), Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Regional Office (WCZ), Nagpur.

Copy to:

1. Principal Chief Conservator of Forests (HoFF), Maharashtra State, Nagpur.
2. Principal Chief Conservator of Forests (Wildlife), Maharashtra State, Nagpur.
3. Secretary, Tribal Development Department, Mantralaya, Mumbai.
4. Additional Principal Chief Conservator of Forests and Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur.
5. Additional Principal Chief Conservator of Forests (CAMP), Maharashtra State, Nagpur.
6. Additional Principal Chief Conservator of Forests (Conservation), Maharashtra State, Nagpur.
7. Chief Conservator of Forests (Forest Conservation), Nagpur.
8. Chief Conservator of Forests (Territorial), Nagpur.
9. Collector, Nagpur.
10. Chief Executive Officer, Nagpur.
11. Deputy Conservator of Forests, Nagpur.
12. Sub Divisional Officer, Nagpur City, Nagpur.
13. Select File, Desk F-10.

2. Collector, Nagpur, Chief Executive Officer, Zilla Parishad, Nagpur and Deputy Conservator of Forests, Nagpur are hereby directed to forward the copy of this order to concerned Heads of Local Bodies, Panchayats, Municipal Bodies in addition to the relevant offices of the Government and they shall also ensure the display of this order on their notice board as well as on the notice board of local self government bodies for the information of general public.

3. Sub Divisional Officer, Nagpur City, Nagpur is hereby directed that they should publish the entire order of forest clearances granted in verbatim along with the details of Survey No., Gut No., area and legal status of each Survey, Gut No.etc. and along with the conditions and safe guards imposed by the Central Government while granting forest clearances, in two widely circulated daily newspapers, one in vernacular language and other in English language and submit the copies of newspapers to Chief Conservator of Forests (Territorial), Nagpur & Deputy Conservator of Forests, Nagpur.

4. Heads of Local Bodies, Panchayats and Municipal Bodies in addition to the relevant offices of the Government are hereby directed to display the same on their notice board for 30 days from the date of receipt for the information of general public.